

Rozdział V Cele i wskaźniki

Lokalna Strategia Rozwoju opracowana przez Lokalną Grupę Działania „Kraina Nafty” nie porusza wszystkich spraw i problemów występujących na tym terenie. Ma charakter przekrojowy i zintegrowany, skupia się wokół tematów i obszarów, które mogą łączyć różne środowiska.

W wyniku analizy SWOT oraz analizy diagnozy obszaru LSR wskazane zostały potencjalne kierunki interwencji w ramach lokalnej strategii rozwoju. Wybrane kierunki działania wynikają również z zasad określonych w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-20, jako możliwe do realizacji w ramach Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Lokalną.

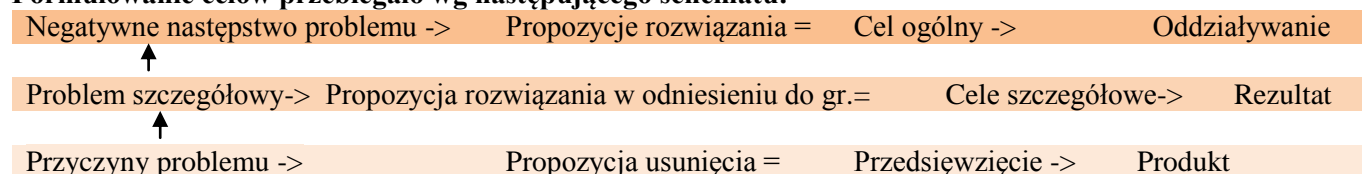
Cele LSR zostały sformułowane z wykorzystaniem „metody problemowej”. Formułowanie celów dokonano po dokładnej analizie specyfiki obszaru i identyfikacji problemów, jak również mocnych i słabych stron obszaru oraz szans i zagrożeń wypracowanych w analizie SWOT. **Cele formułowane były przy udziale społeczności lokalnej, która uczestniczyła w spotkaniach informacyjnych, badaniach ankietowych i konsultacjach społecznych za pośrednictwem strony internetowej.**

Cel ogólny - odwrócenie dalekosiężnych, negatywnych następstw problemów, które wynikają z diagnozy obszaru i analizy SWOT, stanowi efekt szerszego oddziaływania rezultatu dla grupy docelowej i jej otoczenia.

Cel szczegółowy – odnosi się do zdefiniowanych problemów. Jest to cel bezpośredni, stanowi odzwierciedlenie problemu gr. docelowej, jest osiągany poprzez wykorzystanie bezpośredniego efektu dostaw, robót i usług.

Przedsięwzięcie - działanie złożone, wielopodmiotowe, pakiety komplementarnych operacji, stanowiące propozycję rozwiązania problemu.

Formułowanie celów przebiegało wg następującego schematu:

Oznacza to że:

- cele i przedsięwzięcia są bezpośrednio powiązane z diagnozą, co zostało szczegółowo opisane w Tabeli 4 – Matryca logiczna powiązań diagnozy obszaru i ludności, analizy SWOT oraz celów i wskaźników,
- wybór celów i przedsięwzięć jest uzasadniony w odniesieniu do diagnozy problemów, grup docelowych i obszarów interwencji,
- przy formułowaniu celów uwzględnione zostały wyniki ankiet oraz wnioski z konsultacji.

Dla zapewnienia prawidłowej, a zarazem pełnej realizacji sprecyzowanych celów konieczne było określenie wskaźników, które pozwolą na dokładniejszą kontrolę procesu wdrażania strategii.

Wskaźniki zawarte w lokalnej strategii rozwoju mają za zadanie mierzyć postępy w realizacji LSR, zarówno w odniesieniu do przedsięwzięć i celów szczegółowych, jak i celów ogólnych strategii.

Wskaźnik produktu – mierzy fizyczne efekty (produkty usług, dostaw), będące wynikiem realizacji pojedynczych operacji składających się na przedsięwzięcia. Fizyczny efekt (produkt) pojawia się natychmiast po zrealizowaniu każdego pojedynczego projektu w wyniku zaangażowania zasobów (głównie finansowych).

Zaplanowane wskaźniki produktu powinny zostać osiągnięte najpóźniej do końca realizacji LSR. Postęp w realizacji (monitoring) będzie mierzony na bieżąco oraz w ramach ewaluacji w odstępach rocznych. Źródłem informacji do wskaźników produktu będą sprawozdania z realizacji operacji i ankiety monitorujące Beneficjentów.

Rezultatem tj. miarą osiągania celów szczegółowych będzie sposób wykorzystania produktów (dóbr, usług dostarczonych w związku z realizacją przedsięwzięć), przez grupę docelową dla której były one przeznaczone. Zatem **wskaźnikami rezultatu** będą bezpośrednie i natychmiastowe efekty operacji, zmiany, jakie nastąpiły w wyniku wdrożenia operacji.

Większość wskaźników produktu i rezultatu ma charakter statyczny i nie wymaga zatem ustalania wartości początkowej wskaźnika, która przyjęta została jako zero, zaś wartość docelowa ma wskazywać wartości wskaźników osiągnięte w ramach projektów przyjętych do realizacji w ramach strategii.

Wskaźnik „dynamiczny” (mierzący zmianę w odniesieniu do stanu początkowego) zastosowany zostały w odniesieniu do wzrostu liczby turystów. Stan początkowy ustalony został na podst. danych z GUS – za 2014 r., na podstawie danych z GUS będzie także mierzony stan docelowy.

Wskaźniki oddziaływania, czyli długotrwałe, pozytywne konsekwencje realizowanych w ramach LSR operacji dla bezpośrednich beneficjentów po zakończeniu ich udziału w projekcie lub po zakończeniu inwestycji, a także pośrednie konsekwencje dla innych adresatów znajdujących się w otoczeniu. Wskaźniki oddziaływania mierzą zmiany zachodzące w całej LGD w wyniku realizacji LSR, nie dotyczą wyłącznie grupy docelowej lecz całego obszaru i wszystkich mieszkańców oraz podmiotów na tym obszarze. Ich osiągnięcie może dotyczyć ostatniego roku realizacji LSR.

Przyjęte cele ogólne wynikają z uwarunkowań obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju oraz przeprowadzonych konsultacji społecznych. Są także efektem przeprowadzonej analizy SWOT. Stanowią odpowiedź na zidentyfikowane podczas konsultacji potrzeby społeczności lokalnej oraz mają charakter długofalowy i umożliwiają realizację działań.

Dla obszaru objętego niniejszą Lokalną Strategią Rozwoju wyznaczono następujące cele strategiczne, którym następnie przypisano jeden lub kilka celów szczegółowych, które składają się na osiągnięcie celu strategicznego:

Cel ogólny 1: Przedsiębiorczy mieszkańcy podejmując lub rozszerzając działalność gospodarczą wpływają na rozwój ekonomiczno – gospodarczy obszaru
Cel szczegółowy 1.1 Wsparcie przedsiębiorczości oraz branży turystycznej, poprzez tworzenie zintegrowanych produktów turystyki wiejskiej oraz nowych miejsc pracy na obszarze LGD „Kraina Nafty”
Przedsięwzięcie 1.1.1 Rozwój istniejących przedsiębiorstw w zakresie kreowania nowych miejsc pracy, innowacyjności i zintegrowanych produktów turystyki wiejskiej na obszarze LGD „Kraina Nafty”
Cel szczegółowy 1.2: Wspieranie mieszkańców obszaru w podejmowaniu działalności gospodarczej i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych
Przedsięwzięcie 1.2.1 Rozwój przedsiębiorczości i działania edukacyjne podnoszące kwalifikacje zawodowe mieszkańców obszaru LGD „Kraina Nafty”
Cel ogólny 1 odpowiada zakresowi poddziałania 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lokalną tj.:
1) rozwój przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, zwaną dalej „LSR”, przez: <ol style="list-style-type: none"> a) podejmowanie działalności gospodarczej, b) tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych będących przedsiębiorstwami spożywczymi, w których jest wykonywana działalność w zakresie produkcji, przetwarzania lub dystrybucji żywności pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego lub wprowadzania tej żywności na rynek, przy czym podstawą działalności wykonywanej w tym inkubatorze jest przetwarzanie żywności, c) rozwijanie działalności gospodarczej, d) podnoszenie kompetencji osób realizujących operacje w zakresie określonym w lit. a–c;
2) wspieranie współpracy między podmiotami wykonującymi dział. gosp. na obszarze wiejskim objętym LSR: <ol style="list-style-type: none"> a) w ramach krótkich łańcuchów dostaw lub b) w zakresie świadczenia usług turystycznych, lub c) w zakresie rozwijania rynków zbytu produktów lub usług lokalnych;
3) rozwoju rynków zbytu produktów i usług lokalnych, z wyłączeniem operacji polegających na budowie lub modernizacji targowisk.
Cel ogólny 2: Podniesienie jakości życia na obszarze LGD „Kraina Nafty”
Cel szczegółowy 2.1 Poprawa stanu infrastruktury społecznej (turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej)
2.1.1 Przestrzeń publiczna i baza turystyczna LGD „Kraina Nafty”
Cel ogólny 2 odpowiada zakresowi poddziałania 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lokalną tj.:
1) budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej.
Cel ogólny 3: Zachowanie dziedzictwa kulturowego i ochrona środowiska przyrodniczego
Cel szczegółowy 3.1 Wzmocnienie tożsamości mieszkańców w oparciu o tradycję i środowisko przyrodnicze
Przedsięwzięcie 3.1.1 Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze obszaru LGD „Kraina Nafty”
Przedsięwzięcie 3.1.2 Działania promujące walory obszaru LGD
Cel ogólny 3 odpowiada zakresowi poddziałania 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lokalną tj.:
1) zachowania dziedzictwa lokalnego;
2) promowania obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych.
3) wzmocnienia kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych;
Cel ogólny 4: Budowanie kapitału społecznego i rozwój samoorganizacji na poziomie lokalnym
Cel szczegółowy 4.1 Wsparcie informacyjno – szkoleniowe mieszkańców i organizacji z obszaru LGD
Przedsięwzięcie 4.1.1 Rozwój kapitału społecznego
Cel szczegółowy 4.2 Poprawa kwalifikacji i zarządzania na poziomie lokalnym
Przedsięwzięcie 4.2.1 Działania podnoszące kompetencje osób zaangażowanych w realizację LSR
Cel szczegółowy 4.3 Współpraca i wymiana wzajemnych doświadczeń
Przedsięwzięcie 4.3.1 Realizacja projektów współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej
Cel ogólny 4 – realizowany będzie poprzez działania LGD podejmowane w ramach poddziałania 19.4 Koszty

bieżące i aktywizacja. W ramach tego celu podejmowane będą inicjatywy na rzecz rozwoju lokalnego, budowania kapitału społecznego, zwiększania zaangażowania w rozwój lokalny oraz podnoszenia wiedzy i kwalifikacji w zakresie wdrażania LSR, poprzez szkolenia, spotkania informacyjno - konsultacyjne, wydarzenia promocyjno-kulturalne, zadania w zakresie animacji społeczności lokalnej, prowadzenie strony internetowej, badania nad obszarem LSR, wyjazdy studyjne, warsztaty itp.

Cel szczegółowy 4.3 – odnosi się do realizacji projektów współpracy.

Tabela 3: Budżet celów ogólnych, szczegółowych i przedsięwzięć:

Cel szczegółowy	Przedsięwzięcie	Budżet	Zakres
1.1	1.1.1	2 000 000,00	Konkurs – rozwijanie działalności gospodarczej, w tym turystyka, innowacyjność, zintegrowane oferty
1.2	1.2.1	2 500 000,00	Konkurs – premie na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe
Razem Cel ogólny 1		4 500 000,00	
2.1	2.1.1	4 110 000,00	Konkurs infrastruktura rekreacyjna, turystyczna i kult. (3,7 mln) Projekt Grantowy (300 tys.) Projekt Współpracy -infrastruktura rekreacyjna (110 tys.zł)
Razem Cel ogólny 2		4 110 000,00	
3.1	3.1.1	250 000,00	Projekt Grantowy – dziedzictwo kulturowe
	3.1.2	340 000,00	Projekt Grantowy – działania promocyjne (250 tys. zł) Projekt Współpracy – działania promujące produkty/usługi/zasoby lokalne (50 tys. zł) LGD Aktywizacja/Animacja – publikacje (40 tys. zł)
Razem Cel ogólny 3		590 000,00	
4.1	4.1.1	1 980 000,00*	Koszty bieżące i aktywizacja
4.2	4.2.1	30 000,00	Koszty bieżące
4.3	4.3.1	20 000,00	Kwota (180 tys zł) dla proj. współ., została podzielona pomiędzy wskaźnikami planowanymi do osiągnięcia w ramach przedsięwzięć 2.1.1 (110 tys.), 3.1.2 –50 tys. oraz 4.3.1 (20 tys)
Razem Cel ogólny 4		2 030 000,00	
Razem Budżet LSR		11 230 000,00 zł	

* kwota przeznaczona na *Koszty bieżące i aktywizację* została pomniejszona o kwotę 40 000,00 zł wliczoną do przedsięwzięcia 3.1.2 – przeznaczoną na wydanie publikacji oraz kwotę 30 000,00zł – przeznaczoną na szkolenia, ujętą w przedsięwzięciu 4.2.1.

Przyjęte Cele zgodne są z celami i założeniami Programu i wpisują się w cele przekrojowe Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, którymi są: **ochrona środowiska, przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz innowacyjność**. Wpisują się także w Priorytet 6 określony dla PROW – **Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich (6A – ułatwianie różnicowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw i tworzenia miejsc pracy, 6B „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich”)**, poprzez przeznaczenie środków na rozwój przedsiębiorczości (podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej) i ujęcie w kryteriach wyboru grup defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy. Ponadto działania animacyjne zaplanowane przez LGD – mają również na celu zwiększanie włączenia społecznego grup marginalizowanych, w tym osób starszych do aktywnego udziału w życiu społeczności.

Kryteria wyboru oraz wskaźniki zapewniają bezpośrednie osiągnięcie wskaźników określonych dla tych celów: operacje innowacyjne; tworzenie miejsc pracy, działania podnoszące wiedzę w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, projekty zgodne z zasadami ochrony środowiska.

Realizacja przedsięwzięć w ramach LSR zostanie dofinansowana ze środków PROW na lata 2014-2020, w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-20.

Cele ogólne i przypisane im cele szczegółowe, przedsięwzięcia i wskaźniki zawarte zostały w poniższej tabeli.

Bieżąca analiza osiągania wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania pozwoli na dokonywanie ewentualnych zmian i korekt przy kolejnych naborach projektów. Założony poziom realizacji poszczególnych wskaźników należy traktować jako minimum niezbędne do osiągnięcia w okresie realizacji strategii, aby można było uznać, że założone cele strategiczne zostały osiągnięte. W ramach bieżących prac nad strategią i jej aktualizacją dla pełniejszej kontroli mogą zostać doprecyzowane dodatkowe wskaźniki oraz określony poziom realizacji wskaźników założonych.

Cele, przedsięwzięcia, wskaźniki LSR

1.0	CEL OGÓLNY 1	Przedsiębiorczy mieszkańcy podejmując lub rozszerzając działalność gospodarczą wpływają na rozwój ekonomiczno – gospodarczy obszaru				
1.1	CELE SZCZEGÓŁOWE	Wsparcie przedsiębiorczości oraz branży turystycznej, poprzez tworzenie zintegrowanych produktów turystyki wiejskiej oraz nowych miejsc pracy na obszarze LGD „Kraina Nafty”				
1.2		Wspieranie mieszkańców obszaru w podejmowaniu działalności gospodarczej i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych				
		Wskaźnik oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	Stan początkowy 2015 Rok	Plan 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru
W1.0	Wzrost o 0,2 % dochodów gmin, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, z wpływów pochodzących od podmiotów gospodarczych, które uzyskały wsparcie		liczba	16 991 zł.	17 025	Na podstawie danych z gmin/GUS
W1.0	Co najmniej 35 % badanych – badanie społeczne przeprowadzone na reprezentatywnej grupie – deklarujących wzrost oddziaływania rozwoju ekonomiczno – gospodarczego obszaru w stosunku do 2015 r. na poziom ich życia		liczba	0	350 os. badanych	Badanie społeczne na reprezentatywnej grupie 1000 osób
		Wskaźnik rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	Stan początkowy 2015 Rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
w1.1	Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem)		szt	0	37	Ankieta monitorująca beneficjenta, deklaracje ZUS, umowa o pracę
w1.2						
w1.1 - w1.2	Liczba innowacyjnych przedsięwzięć, które uzyskały wsparcie w ramach LSR		Szt.	0	6	Ankieta monitorująca beneficjenta.
	Liczba zintegrowanych produktów turystycznych, powstałych w ramach operacji		Szt.	0	4	Ankieta monitorująca beneficjenta.
	Liczba osób korzystających ze zintegrowanych ofert		osoba	0	150	Dane na podstawie ankiety monitorującej beneficjenta.
	Liczba nowych lub zmodernizowanych miejsc noclegowych, powstałych w ramach operacji		Szt.	0	14	Ankieta monitorująca beneficjenta, dokumentacja zdjęciowa.
	Liczba osób, które skorzystały z miejsc noclegowych w ciągu roku po zakończeniu projektu		osoba	0	100	Dane na podstawie ankiety monitorującej beneficjenta.
w1.2	Liczba osób z grup defaworyzowanych objętych wsparciem, które podniosły swoje kwalifikacje zawodowe		osoby	0	3	Certyfikat /zaświadczenie o ukończeniu szkolenia wraz z kwestionariuszem osobowym uczestnika
	Liczba osób oceniających szkolenia jako adekwatne do oczekiwań zawodowych		osoba	0	5	Ankieta oceniająca jakość szkolenia/kursu i adekwatność do oczekiwań zawodowych

Przedsięwzięcie		Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja itp.)	Wskaźniki produktu				Źródło danych/sposób pomiaru
				Nazwa	Jednostka miary	Wartość		
						Początkowa 2015 rok	Końcowa 2023 rok	
1.1.1	Rozwój istniejących przedsiębiorstw w zakresie kreowania nowych miejsc pracy, innowacyjności i zintegrowanych produktów turystyki wiejskiej na obszarze LGD „Kraina Nafty”	Mikro i małe przedsiębiorstwa z obszaru LGD	Konkurs	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	Szt.	0	9	Ankieta monitorująca beneficjenta, w przypadku rozwoju działalności o nową branżę (nowy PKD) wpis do CIDG.
1.2.1	Rozwój przedsiębiorczości i działania edukacyjne podnoszące kwalifikacje zawodowe mieszkańców obszaru LGD „Kraina Nafty”	Mieszkańcy obszaru: osoby fizyczne planujące rozpoczęcie działalności gospodarczej, z wyłączeniem osób ubezpieczonych z mocy ustawy w KRUS, w tym przedstawiciele grupy defaworyzowanej wskazanej w LSR.	Konkurs	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	Szt.	0	25	Ankieta monitorująca beneficjenta, deklaracje ZUS, wpis do CIDG.
				Liczba szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe, zrealizowanych w ramach wsparcia	Szt.	0	5	Program szkolenia/kursu podnoszącego kwalifikacje zawodowe organizowanego w ramach wsparcia i/lub FV/rachunek od instytucji przeprowadzającej szkolenie/kurs – w przypadku szkoleń zewnętrznych

2.0	CEL OGÓLNY 2	Podniesienie jakości życia na obszarze LGD „Kraina Nafty”					
2.1	CEL SZCZEGÓŁOWY	Poprawa stanu infrastruktury społecznej (turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej)					
		Wskaźnik oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	Stan początkowy	Plan 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru	

				y 2015 Rok				
W2.0	Co najmniej 40 % badanych mieszkańców obszaru – na podstawie badania społecznego na reprezentatywnej grupie – deklarujących wzrost jakości życia na obszarze LGD w okresie 2014-2023	Liczba	0	400 os. badanych	Badanie społeczne na reprezentatywnej grupie 1000 osób			
W2.0	Wzrost o 5 % liczby turystów odwiedzających obszar LGD – mierzony liczbą osób korzystających z noclegów dane z GUS	Liczba	36 615	38 446	Dane z GUS/Bank danych lokalnych/ Kategoria: TURYSTYKA/ Grupa TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE/ Podgrupa: Turystyczne obiekty noclegowe wg rodzajów/ Korzystający z noclegów ogółem			
		Wskaźnik rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	Stan początkowy 2015 Rok	Plan 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru		
w2.1	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej (turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej)	osoby	0	2800	Ankieta monitorująca beneficjenta			
Przedsięwzięcie	Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja itp.)	Wskaźniki produktu				Źródło danych/sposób pomiaru	
			Nazwa	Jednostka miary	Wartość			
		Początek 2015 rok			Końcówka 2023 Rok			
2.1.1	Przestrzeń publiczna i baza turystyczna LGD „Kraina Nafty”	Osoby prawne, jedn. organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną lub osoby fizyczne z obszaru LGD: m.in.: j.s.t. instytucje kultury, GOSiR, biblioteki, stowarzyszenia fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, mieszkańcy. Grupą docelową projektu współpracy będą mieszkańcy i turyści z obszaru LGD – korzystający z wybudowanej infrastruktury rekreacyjnej.	Konkurs, projekt grantowy, projekt współpracy	Liczba nowych lub zmodernizowanych lub doposażonych obiektów infrastruktury społecznej (turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej)	sztuka	0	33	Ankieta monitorująca beneficjenta, dokumentacja zdjęciowa.

3.0	CEL OGÓLNY 3	Zachowanie dziedzictwa kulturowego i ochrona środowiska przyrodniczego						
3.1	CEL SZCZEGÓLOWY	Wzmocnienie tożsamości mieszkańców w oparciu o tradycję i środowisko przyrodnicze						
		Wskaźnik oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	Stan początkowy 2015 Rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru		
W3.0	30 % badanych mieszkańców deklarujących wzrost poczucia więzi mieszkańców z obszarem Kraina Nafty		Liczba	0	300 os. badanych	Badanie społeczne na reprezentatywnej grupie 1000 osób		
		Wskaźnik rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	Stan początkowy 2015 Rok	Plan 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru		
w3.1	Wzrost liczby osób odwiedzających zabytki i obiekty		osoby	0	150	Ankieta monitorująca beneficjenta		
	Liczba osób objętych działaniami promocyjnymi produktów, usług i regionu		osoby	0	1000	Dane na podstawie ankiety monitorującej beneficjenta oraz na podstawie list wydanych publikacji i/lub list osób aktywnie uczestniczących w organizowanych wydarzeniach promocyjno – kulturalnych		
	Liczba mieszkańców obszaru, która deklaruje wzrost wiedzy na temat ochrony środowiska, ekologii i przeciwdziałania zmianom klimatycznym		osoby	0	40	Dane na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród uczestników szkolenia.		
	Zwiększenie zainteresowania walorami i atrakcjami obszaru LGD – mierzone liczbą wejść na stronę internetową i pobrań aplikacji mobilnej do 2020 r.		osoby	0	5000	Dane na podstawie licznika wejść na stronie internetowej oraz licznika pobrań aplikacji mobilnej		
	Liczba uczestników wizyty studyjnej deklarujących zwiększenie świadomości w zakresie korzyści wynikających z prowadzenia działalności enoturystycznej.		osoby	0	10	Dane na podstawie ankiety sondażowej przeprowadzonej wśród uczestników wizyty		
Przedsięwzięcie	Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja itp.)	Wskaźniki produktu					
			Nazwa	Jednostka miary	Wartość		Źródło danych/sposób pomiaru	
		Początek 2015 rok			Końcówka 2023 Rok			
3.1.1	Dziedzictwo	Osoby prawne, jednostki	Projekt	Liczba zabytków	Szt	0	3	Ankieta monitorująca

	kulturowe i przyrodnicze obszaru LGD „Kraina Nafty”	organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną lub osoby fizyczne z obszaru LGD: m.in.: j.s.t. instytucje kultury, GOSiR, biblioteki, stowarzyszenia fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, mieszkańcy.	grantowy	poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii				beneficjenta, dokumentacja zdjęciowa.
				Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury	Szt	0	9	Ankieta monitorująca beneficjenta, dokumentacja zdjęciowa.
				Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	Szt	0	9	Ankieta monitorująca beneficjenta.
				Liczba szkoleń podnoszących świadomość mieszkańców na temat ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym	Szt	0	1	Program zadania, dokumentacja zdjęciowa, lista uczestników.
				Liczba zadań w zakresie kultywowania tradycji i produktów lokalnych	zadanie	0	1	Program zadania, dokumentacja zdjęciowa, lista uczestników.
3.1.2	Działania promujące walory obszaru LGD	Osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną lub fizyczne z obszaru LGD: m.in.: j.s.t. instytucje kultury, GOSiR, biblioteki, stowarzyszenia fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, mieszkańcy.	Projekt grantowy	Liczba zorganizowanych imprez promocyjno - kulturalnych	Szt	0	6	Ankieta monitorująca beneficjenta, dokumentacja zdjęciowa.

		Osoby prawne, ułomne os. prawne lub fizyczne z obszaru LGD: m.in.: j.s.t. instytucje kultury, GOSiR, biblioteki, stowarzyszenia fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, mieszkańcy. Grupą docelową projektu współpracy będą mieszkańcy i turyści z obszaru LGD.	Projekt grantowy, Projekt współpracy, Aktywizacja	Liczba wydawnictw promujących obszar LGD	szt	0	12	Ankieta monitorująca beneficjenta, dokumentacja zdjęciowa, egzemplarz wydanego materiału
		Grupą docelową projektu współpracy będą mieszkańcy i turyści z obszaru LGD – korzystający z utworzonych aplikacji.	Projekt współpracy	Liczba aplikacji mobilnych	szt	0	1	Wizualizacja strony/aplikacji, adres portalu/serwera na którym została zamieszczona
				Liczba zorganizowanych wyjazdów studyjnych	Szt	0	1	Program zadania, dokumentacja zdjęciowa, lista uczestników.

4.0	CEL OGÓLNY 4	Budowanie kapitału społecznego i rozwój samoorganizacji na poziomie lokalnym					
4.1	CEL SZCZEGÓLOWY	Wsparcie informacyjno – szkoleniowe mieszkańców i organizacji z obszaru LGD					
4.2		Poprawa kwalifikacji i zarządzania na poziomie lokalnym					
4.3		Współpraca i wymiana wzajemnych doświadczeń					
		Wskaźnik oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	Stan początkowy 2015 Rok	Plan 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru	
W4.0		Liczba organizacji, które w okresie programowania pozyskały środki zewnętrzne na realizację celów statutowych	Liczba	0	20	Dane na podstawie informacji i danych zebranych przez Biuro LGD dotyczących projektów zrealizowanych przez organizacje pozarządowe	
		Wskaźnik rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	Stan początkowy 2015 Rok	Plan 2023 Rok	Źródło danych/sposób pomiaru	
w4.1		Liczba osób objętych działaniami w zakresie animacji i aktywizacji społeczności lokalnej	osoby	0	1000	Dane na podstawie list uczestników /protokołów/sprawozdań dotyczących realizacji zadań w zakresie animacji i aktywizacji; wizualizacja/ dok. zdjęciowa	
		Liczba osób, które otrzymały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w Biurze LGD	osoby	0	50	Na podstawie kart udzielonego doradztwa i listy wniosków wybranych do realizacji LSR	

	Liczba osób, które podniosły wiedzę w zakresie pozyskiwania środków i realizacji/rozliczania projektów	osoby	0	100, w tym 40 os. z grup defaworyzowanych	Dane na podstawie ilości wydanych zaświadczeń/certyfikatów potwierdzających ukończenie szkolenia/ list uczestników.			
	Liczba osób pozytywnie oceniających jakość szkoleń organizowanych przez LGD	osoby	0	Co najmniej 100 os.	Ankieta dotycząca jakości przeprowadzanych szkoleń			
	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno - konsultacyjnych	osoby	0	150	Dane na podstawie list os. uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych			
	Liczba osób zadowolonych ze spotkań informacyjno - konsultacyjnych przeprowadzonych przez LGD	osoby	0	120	Ankieta dotycząca zadowolenia ze spotkań przeprowadzonych przez LGD			
w4.2	Liczba osób, które podniosły kompetencje w zakresie wdrażania LSR	osoby	0	20	Dane na podstawie list obecności oraz zaświadczeń/certyfikatów potwierdzających ukończenie szkolenia			
w4.3	Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: przyrodnicze, kulturowe, historyczne, turystyczne, produkty lokalne	liczba	0	1	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy			
	Liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: przedsiębiorcy, grupy defaworyzowane (określone w LSR), młodzież, turyści, inne	liczba	0	2	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy			
	Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	liczba	0	8	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy			
Przedsięwzięcie	Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja itp.)	Wskaźniki produktu				Źródło danych/sposób pomiaru	
			Nazwa	Jednostka miary	Wartość			
		Początkowa 2015 rok			Końcowa 2023 Rok			
4.1.1	Rozwój kapitału społecznego	Mieszkańcy obszaru, turyści, organizacje pozarządowe i społeczne z obszaru LGD, zespoły ludowe, KGW, twórcy ludowi, instytucje kultury, j.s.t.	Aktywizacja	Liczba zadań w zakresie animacji i aktywizacji społ. lokalnej	Zadanie	0	50	Program zadania/ dokumentacja zdjęciowa/ lista uczestników/ egzemplarz wydanej materiału promocyjno-informacyjnego
		Osoby prawne lub fizyczne z obszaru LGD: m.in.: j.s.t. instytucje kultury, GOSiR,	Koszty bieżące	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego	osoby	0	200	Karty doradztwa indywidualnego, lista doradztwa telefonicznego, e-mailowego

		biblioteki, stowarzyszenia fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, mieszkańcy, przedsiębiorcy.		doradztwa				
			Aktywizacja	Liczba szkoleń zorganizowanych dla społeczności lokalnej	szt	0	10	Program szkolenia, dokumentacja zdjęciowa, lista obecności
			Aktywizacja	Liczba spotkań informacyjno - konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	szt	0	25	Program szkolenia, dokumentacja zdjęciowa, lista obecności
4.2.1	Działania podnoszące kompetencje osób zaangażowanych w realizację LSR	Pracownicy Biura	Koszty bieżące	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	osobodzień	0	25	Lista obecności, wydane certyfikaty/zaświadczenia, dokumentacja zdjęciowa
		Członkowie organów LGD	Koszty bieżące	Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	Osobodzień	0	10	Lista obecności, wydane certyfikaty/zaświadczenia, dokumentacja zdjęciowa
4.3.1	Realizacja projektów współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej	Grupą docelową projektu współpracy międzynarodowej będą: przedsiębiorcy/ mieszkańcy i turyści z obszaru LGD.	Projekt współpracy	Liczba przygotowanych projektów współpracy	liczba	0	2	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy
		Grupą docelową krajowego projektu współpracy będą: mieszkańcy i turyści z obszaru LGD.	Projekt współpracy	Liczba zrealizowanych projektów współpracy, w tym projektów współpracy międzynarodowej	liczba	0	2, w tym 1 międzynarodowy	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy

Tabela 4: Matryca logiczna powiązań diagnozy obszaru i ludności, analizy SWOT oraz celów i wskaźników:

Zidentyfikowane problemy/ wyzwania, wynikające z diagnozy obszaru i ludności oraz analizy SWOT	Cel ogólny	Cele szczegółowe	Planowane przedsięwzięcia	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu	Wskaźniki oddziaływania	Program/obszar tematyczny	Czynniki zewnętrzne mające wpływ na realizację działań i osiągnięcie wskaźników
Utrudniony dostęp mieszkańców do rynku pracy	1. Przedsiębiorcy lub mieszkańcy podejmując lub rozszerzając działalność gospodarczą wpływają na rozwój ekonomiczny – gospodarczy obszaru	1.1 Wsparcie przedsiębiorczości oraz branży turystycznej, poprzez tworzenie zintegrowanych produktów turystyki wiejskiej oraz nowych miejsc pracy na obszarze LGD „Kraina Nafty”	1.1.1 Rozwój istniejących przedsiębiorstw w zakresie kreowania nowych miejsc pracy, innowacyjności i zintegrowanych produktów turystyki wiejskiej na obszarze LGD „Kraina Nafty”	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	Liczba innowacyjnych przedsięwzięć, które uzyskały wsparcie w ramach LSR	Wzrost o 0,2 % dochodów gmin, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, z wpływów pochodzących od podmiotów gospodarczych, które uzyskały wsparcie – na podst. danych z Urzędów Gmin /GUS	Realizacja LSR – rozwój przedsiębiorczości	Rozdz. III.1.1; III.1.2; III.1.3; III.1.4
Brak innowacyjnych, zintegrowanych ofert służących wsparciu turystyki					Liczba zintegrowanych produktów turystycznych, powstałych w ramach operacji			
					Liczba osób korzystających ze zintegrowanych ofert			
					Liczba nowych lub zmodernizowanych miejsc noclegowych, powstałych w ramach operacji			
Brak środków finansowych na uruchamianie działalności gospodarczej	1.2 Wspieranie mieszkańców obszaru w podejmowaniu działalności gospodarczej	1.2.1 Rozwój przedsiębiorczości i działania edukacyjne podnoszące kwalifikacje zawodowe mieszkańców obszaru LGD	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	Liczba utworzonych miejsc pracy (ogółem)	Co najmniej 35 % badanych - badanie społeczne przeprowadzone na reprezentatywnej grupie -			
Niskie kwalifikacje zawodowe				Liczba osób z grup defaworyzowanych				

mieszkańców obszaru		i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych	„Kraina Nafty”	Liczba szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe, zrealizowanych w ramach wsparcia	objętych wsparciem, które podniosły swoje kwalifikacje zawodowe	deklarujących wzrost oddziaływania rozwoju ekonomiczno – gospodarczego obszaru w stosunku do 2015 r. na poziom ich życia		
Niski poziom aktywności sportowo – rekreacyjnej oraz słabe zainteresowanie życiem kulturalnym, niewykorzystywany w pełni potencjał do rozwoju turystyki (brak ofert, brak infrastruktury, brak odpowiednio wyposażonych obiektów, słabo rozwinięta baza turystyczna)	2. Podniesienie jakości życia na obszarze LGD „Kraina Nafty”	2.1 Poprawa stanu infrastruktury społecznej (turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej)	2.1.1 Przestrzeń publiczna i baza turystyczna LGD „Kraina Nafty”	Liczba nowych lub zmodernizowanych lub doposażonych obiektów infrastruktury społecznej (turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej)	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej (turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej)	Co najmniej 40 % badanych mieszkańców obszaru – na podstawie badanie społecznego na reprezentatywnej grupie - deklarujących wzrost jakości życia na obszarze LGD w okresie 2014-2023	Realizacja LSR – infrastruktura turystyczna, rekreacyjne i kulturalna; Współpraca LGD	Rozdz. III.1.2; III.1.3; III.1.4
Niewystarczający poziom identyfikacji mieszkańców z obszarem Kraina Nafty	3. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i ochrona środowiska	3.1 Wzmocnienie tożsamości mieszkańców w oparciu o tradycje i środowisko	3.1.1 Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze obszaru LGD „Kraina Nafty”	Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii	Wzrost liczby osób odwiedzających zabytki i obiekty	30 % badanych mieszkańców deklarujących wzrost poczucia więzi mieszkańców z obszarem Kraina		

	przyrodniczego	przyrodnicze		Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury		Nafty	Realizacja LSR – dziedzictwo kulturowe i promowanie obszaru LSR; Współpraca LGD: Animacja/aktywizacja		
Niewystarczający poziom świadomości ekologicznej wśród mieszkańców				Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR					Rozdz. III.1.1; III.1.4
				Liczba zadań w zakresie kultywowania tradycji i produktów lokalnych					
				Liczba szkoleń podnoszących świadomość mieszkańców na temat ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym	Liczba mieszkańców obszaru, która deklaruje wzrost wiedzy na temat ochrony środowiska, ekologii i przeciwdziałania zmianom klimatycznym				
Niska wiedza mieszkańców i turystów na temat walorów kulturowych obszaru			3.1.2 Działania promujące walory obszaru LGD	Liczba zorganizowanych imprez promocyjno – kulturalnych	Liczba osób objętych działaniami promocyjnymi produktów, usług i regionu				Rozdz. III.1.4
				Liczba wydawnictw promujących obszar LGD					
				Liczba aplikacji mobilnych	Zwiększenie zainteresowania walorami i atrakcjami obszaru LGD – mierzone liczbą wejść na stronę internetową i pobrań aplikacji mobilnej do 2020 r.				

				Liczba zorganizowanych wyjazdów studyjnych	Liczba uczestników wizyty studyjnej deklarujących zwiększenie świadomości w zakresie korzyści wynikających z prowadzenia działalności enoturystycznej.			
Niewystarczające kompetencje mieszkańców do rozwoju życia społecznego i samoorganizacji na poziomie lokalnym	4. Budowanie kapitału społecznego i rozwój samoorganizacji na poziomie lokalnym	4.1 Wsparcie informacyjno – szkoleniowe mieszkańców i organizacji z obszaru LGD	4.1.1 Rozwój kapitału społecznego	Liczba zadań w zakresie animacji i aktywizacji społeczności lokalnej	Liczba osób objętych działaniami w zakresie animacji i aktywizacji społeczności lokalnej	Liczba organizacji, które w okresie programowania pozyskały środki zewnętrzne na realizację celów statutowych	Aktywizacja /animacja; Koszty bieżące	Rozdz. III.1.1; III.1.5
				Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	Liczba osób, które otrzymały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w Biurze LGD			
				Liczba szkoleń zorganizowanych dla społeczności lokalnej	Liczba osób które podniosły wiedzę w zakresie pozyskiwania środków i realizacji/rozliczania projektów			
					Liczba osób pozytywnie oceniających jakość szkoleń organizowanych przez LGD			
Liczba spotkań informacyjno - konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno -konsultacyjnych							

					Liczba osób zadowolonych ze spotkań informacyjno - konsultacyjnych przeprowadzonych przez LGD			
		4.2 Poprawa kwalifikacji i zarządzania na poziomie lokalnym	4.2.1 Działania podnoszące kompetencje osób zaangażowanych w realizację LSR	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	Liczba osób, które podniosły kompetencje w zakresie wdrażania LSR		Koszty bieżące	
				Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD				
Niski poziom współpracy między podmiotami, w tym współpracy międzynarodowej		4.3 Współpraca i wymiana wzajemnych doświadczeń	4.3.1 Realizacja projektów współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej	Liczba przygotowanych projektów współpracy	Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: - przyrodnicze - kulturowe - historyczne - turystyczne - produkty lokalne		Współpraca LGD	Kwota dla projektów współpracy, z uwagi na ich zakres odnoszący się do celów 2.1 i 3.1, została podzielona proporcjonalnie pomiędzy wskaźniki planowane do osiągnięcia w ramach przedsięwzięć 2.1.1 i 3.1.2 oraz 4.3.1
				Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	Liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: - przedsiębiorcy - grupy de faworyzowane (określone w LSR) - młodzież - turyści - inne	Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: - przyrodnicze - kulturowe - historyczne - turystyczne - produkty lokalne		
					Liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: - przedsiębiorcy - grupy de faworyzowane (określone w LSR) - młodzież - turyści - inne			
					Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy			

Rozdział VIII Budżet LSR

Źródłem finansowania Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Kraina Nafty” w okresie programowania 2014-2020 w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020, będzie **Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Budżet państwa, oraz środki finansowe j.s.t. będące wkładem krajowych środków publicznych.**

Budżet LSR składa się z 4 wyodrębnionych grup działań, na które przypadają następujące kwoty:

- **19.2 Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013) – 9 000 000,00 zł**
- **19.3 Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013) – 180 000,00 zł**
- **19.4 Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013) i Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013) – łącznie w wysokości 2 050 000,00 zł**

Budżet Lokalnej Strategii Rozwoju przedstawia stronę finansową przyjętych celów strategicznych, celów operacyjnych oraz zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć. Budżet został skalkulowany w odniesieniu do zaplanowanych w LSR wskaźników, realizujących poszczególne cele i przedsięwzięcia.

W ramach środków na „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, **50% Budżetu LSR, przeznaczone będzie na realizację projektów w zakresie rozwoju przedsiębiorczości.** Ponadto Budżet LGD w połączeniu z Planem działania zakłada realizację **3 Projektów Grantowych**, na które zaplanowano kwotę w wysokości **800 000,00 zł**, pozostała kwota tj. **3 700 000 zł**, przeznaczona jest na **wsparcie dla operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD.**

Na zakres związany z rozwojem przedsiębiorczości przeznaczony będzie budżet w wysokości **4 500 000,00 zł.**, dzięki czemu dofinansowanie zostanie udzielone **25 osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą**, co wpłynie na osiągnięcie wskaźnika- liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa oraz nowych miejsc pracy oraz dofinansowanie **minimum 9 operacji** polegających na rozwoju przedsiębiorstwa i utworzeniu łącznie co najmniej **37 miejsc pracy**. W ramach powyższych środków dofinansowanych zostanie także **5 szkoleń**, w tym przeszkolonych zostanie minimum **3 osoby z grup defaworyzowanych**. Ponadto w ramach rozwijania działalności planuje się wsparcie **operacji ukierunkowanych na innowacje oraz tworzenie zintegrowanych produktów turystycznych oraz miejsc noclegowych**. Projekty służące rozwojowi przedsiębiorczości będą realizować **Cel ogólny 1** oraz przypisane mu cele szczegółowe, a także wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania.

Na realizację **Celu ogólnego 2** zaplanowana została kwota **4 000 000,00 zł w ramach poddziałania 19.2** oraz kwota **110 000,00 zł** wynikająca z zaplanowanego krajowego **projektu współpracy (poddziałanie 19.3)**. W ramach tego celu planuje się dofinansowanie następujących zadań: inwestycje związane z infrastrukturą społeczną (turystyczną, rekreacyjną i kulturalną), służącą zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej – 33 obiekty, w tym 6 w ramach projektu współpracy, oraz 12 w ramach Projektów Grantowych.

Cel ogólny 3 będzie realizowany przez projekty wybrane do dofinansowania w **ramach Realizacji LSR** w kwocie **500 000,00 zł** oraz **50 000,00 zł w ramach Współpracy LGD**, z uwagi na zakres zadań zaplanowanego międzynarodowego projektu współpracy, ponadto **w ramach Aktywizacji** planuje się **wydanie co najmniej 4 publikacji** dotyczących obszaru i działalności LGD, stąd budżet tego celu powiększony będzie o kwotę **40 000,00 zł.** W ramach tego celu planuje się dofinansowanie następujących zadań: inwestycje związane z renowacją zabytków (3 szt.), wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury (9 szt.), wydarzenia kulturalne (1 szt.), imprezy (6 szt), szkolenie z zakresu ochrony środowiska (1 szt), wydawnictwa (publikacje/mapy/albumy/ płyty zespołów z obszaru LGD) dotyczące obszaru LGD (12 publikacji, w tym 4 wydane przez LGD), aplikacje mobilne (1 szt), wyjazd studyjny (1 szt.)

Cel ogólny 4 będzie realizowany głównie przez działania, inicjatywy podejmowane przez LGD w ramach **Kosztów bieżących i Aktywizacji tj. w wysokości 2 010 000,00 zł.** W ramach tych środków planuje się organizację szkoleń dla członków organów i pracowników LGD, szkoleń i spotkań informacyjno - konsultacyjnych dla społeczności lokalnej, wyjazdów studyjnych oraz innych zadań służących animacji i aktywizacji mieszkańców (warsztaty, targi, wydarzenia promocyjne), a także badania dotyczące LGD/ LSR oraz prowadzenie i aktualizacja strony internetowej. **Na cel ten przypada także kwota 20 000,00 zł w ramach projektów współpracy.**

Zaplanowany budżet i plan działania są bezpośrednio powiązane z celami i przedsięwzięciami, co zostało opisane w rozdziale V, VII i VIII oraz zał. Nr 3 do LSR. Harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników produktu oraz realizacji Budżetu LSR, opisany w Tabeli – Plan działania, jest racjonalny, został przygotowany w oparciu o terminy planowanych naborów i realizacji projektów, z uwzględnieniem obowiązkowych „kamieni milowych”.

Plan działania

Tabela 11: Plan działania

	Lata	2016-2018			2019-2021			2022-23			RAZEM 2016-2023		Program	Poddziałanie /zakres Programu
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie		
CEL OG ÓL NY NR 1	<i>Przedsiębiorcy mieszkańcy podejmując lub rozszerzając działalność gospodarczą wpływają na rozwój ekonomiczno – gospodarczy obszaru</i>													
Cel szczegółowy 1.1: Wsparcie przedsiębiorczości oraz branży turystycznej poprzez tworzenie zintegrowanych produktów turystyki wiejskiej oraz nowych miejsc pracy na obszarze LGD „Kraina Nafty”														
Przedsięwzięcie 1.1.1	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	5 szt	56%	1 100 000,00	4 szt	100%	900 000,00	0	0	0	9 szt	2 000 000, 00	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy 1.1				1 100 000,00			900 000,00			0		2 000 000,00		
Cel szczegółowy 1.2: Wspieranie mieszkańców obszaru w podejmowaniu działalności gospodarczej i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych														
Przedsięwzięcie 1.2.1	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	15 szt	60%	1 495 000,00	10 szt	100%	995 000,00	0	0	0	25 Szt	2 490 000,00	PROW	Realizacja LSR
	Liczba szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe, zrealizowanych w ramach wsparcia	3 szt	60%	5 000,00	2 szt	100%	5 000,00	0	0	0	5 szt	10 000,00	PROW	Realizacja LSR

Razem cel szczegółowy 1.2				1 500 000,00			1 000 000,00			0		2 500 000,00		
Razem Cel ogólny 1				2 600 000,00			1 900 000,00			0		4 500 000,00		
CEL OG ÓL NY NR 2	Podniesienie jakości życia na obszarze LGD „Kraina Nafty”													
Cel szczegółowy 2.1: Poprawa stanu infrastruktury społecznej (turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej)														
Przedsięwzięcie 2.1.1	Liczba nowych lub zmodernizowanych lub doposażonych obiektów infrastruktury społecznej (turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej)	8 szt	30 %	2 000 000,00	12 szt	74%	300 000,00	7 szt	100%	1 700 000,00	27 szt	4 000 000,00	PROW	Realizacja LSR
		6 szt	100 %	110 000,00	0	0	0	0	0	0	6 szt	110 000,00	PROW	Współpraca LGD
Razem cel szczegółowy 2.1				2 110 000,00			300 000,00			1 700 000,00		4 110 000,00		
Razem cel ogólny 2				2 110 000,00			300 000,00			1 700 000,00		4 110 000,00		
CEL OG ÓL NY NR 3	Zachowanie dziedzictwa kulturowego i ochrona środowiska przyrodniczego													
Cel szczegółowy 3.1: Wzmocnienie tożsamości mieszkańców w oparciu o tradycje i środowisko przyrodnicze														
Przedsięwzięcie 3.1.1	Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii	3 szt	100 %	53 000,00	0	0	0	0	0	0	3 szt	53 000,00	PROW	Realizacja LSR
Przedsięwzięcie 3.1.1	Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury	9 szt	100 %	90 000,00	0	0	0	0	0	0	9 szt	90 000,00	PROW	Realizacja LSR

	Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	9 szt	100 %	90 000,00	0	0	0	0	0	0	9 szt	90 000,00	PROW	Realizacja LSR
	Liczba szkoleń podnoszących świadomość mieszkańców na temat ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym	1 szt	100 %	5 000,00	0	0	0	0	0	0	1 szt	5 000,00		
	Liczba wydarzeń w zakresie kultywowania tradycji i produktów lokalnych	1 szt	100 %	12 000,00	0	0	0	0	0	0	1 szt	12 000,00		
Przedsięwzięcie 3.1.2	Liczba zorganizowanych imprez promocyjno - kulturalnych	6 szt	100 %	90 000,00	0	0	0	0	0	0	6 szt	90 000,00	PROW	Realizacja LSR
	Liczba wydawnictw promujących obszar LGD	7 szt	100 %	160 000,00	0	0	0	0	0	0	7 szt	160 000,00		
		2 szt	50%	20 000,00	2	100%	20 000,00	0	0	0	4 szt	40 000,00	PROW	Aktywizacja i animacja
		1 szt	100 %	20 000,00	0	0	0	0	0	0	1 szt	20 000,00	PROW	Współpraca LGD
Przedsięwzięcie 3.1.2	Liczba aplikacji mobilnych	1 szt	100 %	10 000,00	0	0	0	0	0	0	1 szt	10 000,00	PROW	Współpraca LGD

	Liczba zorganizowanych wyjazdów studyjnych	1 szt	100 %	20 000,00	0	0	0	0	0	0	1 szt	20 000,00	PROW	Współpraca LGD
Razem cel szczegółowy 3.1				570 000,00			20 000,00			0,00		590 000,00		
Razem cel ogólny 3				570 000,00			20 000,00			0,00		590 000,00		
CEL OGÓLNY NR 4	Budowanie kapitału społecznego i rozwój samoorganizacji na poziomie lokalnym													
Cel szczegółowy 4.1: Wsparcie informacyjno –szkoleniowe mieszkańców i organizacji z obszaru LGD														
Przedsięwzięcie 4.1.1	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	100 Os.	50%	700 000,00	80 Os.	90%	770 000,00	20 Os.	100%	400 000,00	200 Os.	1 870 000,00	PROW	Koszty bieżące
	Liczba zadań w zakresie animacji i aktywizacji społeczności lokalnej	25 zadań	50%	58 000,00	20 zadań	90%	34 000,00	5 zadań	100%	10 000,00	50 zadań	102 000,00	PROW	Aktywizacja i animacja
	Liczba szkoleń zorganizowanych dla społeczności lokalnej	8 szt	80%	2 500,00	1 Szt	90%	800,00	1 Szt	100%	700,00	10 szt	4 000,00		
	Liczba spotkań informacyjno - konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	21 szt	84%	2 500,00	3 szt	96%	500,00	1 szt	100%	1 000,00	25 szt	4 000,00		
Razem cel szczegółowy 4.1				763 000,00			805 300,00			411 700,00		1 980 000,00		
Cel szczegółowy 4.2: Poprawa kwalifikacji i zarządzania na poziomie lokalnym														
4.2.1	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	18 osobodni	72 %	13 000,00	7 osobodni	100%	5 000,00	0	0	0	25 osobodni	18 000,00	PROW	Koszty bieżące

Przedsięwzięcie	Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	6 osobodni	60%	7 000,00	4 osobodni	100%	5 000,00	0	0	0	10 osobodni	12 000,00	PROW	Koszty bieżące
Razem cel szczegółowy 4.2				20 000,00	10 000,00			0,00			30 000,00			
Cel szczegółowy 4.3: Współpraca i wymiana wzajemnych doświadczeń														
Przedsięwzięcie 4.3.1	Liczba przygotowanych projektów współpracy	2 szt	100%	10 000,00	0	0	0	0	0	0	2 szt	10 000,00	PROW	Współpraca LGD
	Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	2, w tym 1 międzynarodowy	100%	10 000,00	0	0	0	0	0	0	2, w tym 1 międzynarodowy	10 000,00		
Razem cel szczegółowy 4.3				20 000,00	0,00			0,00			20 000,00			
Razem cel ogólny 4				803 000,00	815 300,00			411 700,00			2 030 000,00			
Razem LSR				6 083 000,00	3 035 300,00			2 111 700,00			11 230 000,00			
Razem planowane wsparcie na przedsięwzięcia dedykowane tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy w ramach poddziałania Realizacja LSR PROW												% budżetu poddziałania Realizacja LSR		
										4 500 000,00		50%		

Tabela 14 - Plan komunikacji – cele, działania, środki i narzędzia komunikacji, wskaźniki, efekty, budżet

Termin	Cel komunikacji	Działanie komunikacyjne	Adresaci	Środki/narzędzia komunikacji	Zakładane wskaźniki		Planowane efekty	Budżet na poszczególne działania komunikacyjne
					Jednostka miary	Wartość		
Lata 2016 -2022	Informowanie potencjalnych wnioskodawców o celach LSR i sposobie jej realizacji, kryteriach oceny operacji, zasadach przyznawania środków w ramach wsparcia z budżetu LSR	Kampania informacyjna i medialna nt. głównych założeń LSR Punkt informacyjny	Osoby fizyczne zamierzające podjąć działalność gospodarczą, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, mieszkańcy obszaru, j.s.t. , grupy defaworyzowane, społeczność lokalna	Prowadzenie i aktualizacja strony internetowej LGD	Liczba opublikowanych artykułów	1	Zainteresowanie potencjalnych beneficjentów podejmowaniami aktywności zawodowej i/lub społecznej w zakresie możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych	105 000,00
				Artykuły na stronach internetowych j.s.t, oraz ogłoszenia na portalach lokalnych i społecznościowych		13		
				Artykuły/Ogłoszenia w prasie lokalnej		4		
				Plakaty	Ilość wydanych materiałów	500 szt		
				Ulotki / broszury informacyjne;		200 szt		
				Poczta elektroniczna	Liczba wysłanych wiadomości	100		
				Doradztwo w biurze LGD	Ilość udzielonego doradztwa	70 os.		
				Szkolenia	Liczba zorganizowanych spotkań	2		
				Spotkania informacyjne		1		
				Zadania w zakresie animacji społeczności lokalnej (m.in. imprezy, targi, warsztaty, materiały promocyjne, wizyty studyjne)	Liczba zadań	50		
—	Informowanie o naborach w zakresie	Akcje promocyjno-informacyjne	Osoby fizyczne zamierzające podjąć działalność gospodarczą, w tym grupy	Ogłoszenia o naborze na stronie internetowej LGD	Liczba opublikowanych artykułów	2	Zainteresowanie pozyskaniem	

II pol. 2016 – II pol. 2017	podejmowania działalności gospodarczej realizowanego w ramach celu 1 oraz przeprowadzenie szkoleń, konsultacji i doradztwa w ramach celu 4 LSR	w zakresie promocji samozatrudnienia Kampania medialna i internetowa Działania szkoleniowe Punkt informacyjny	defaworyzowane z obszaru LGD	Ogłoszenia o naborze na stronach internetowych j.s.t, oraz ogłoszenia na portalach lokalnych i społecznościowych		10	środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.	2000,00
				Ogłoszenia w prasie lokalnej		4	Utworzenie nowych przedsiębiorstw.	
				Spotkania informacyjno-konsultacyjne	Liczba zorganizowanych spotkań	12	Utworzenie nowych miejsc pracy.	
				Szkolenia	Ilość przeprowadzonych szkoleń	2	Podniesienie kwalifikacji zawodowych.	
				Doradztwo udzielone przez pracowników biura LGD	Liczba udzielonego doradztwa	50	Rozwój branży turystycznej.	
				Informacje na tablicach ogłoszeń	Liczba zamieszczonych ogłoszeń	10		
				Broszury	Ilość wydanych broszur	100		
I pol. 2017 – I pol.2018	Informowanie społeczności obszaru LGD o zakresie rozwijania działalności gospodarczej realizowanego w ramach celu 1 oraz przeprowadzenie szkoleń, konsultacji i doradztwa w ramach celu 4 LSR	Akcje promocyjno-informacyjne w zakresie rozwijania przedsiębiorstw Kampania medialna i internetowa Działania szkoleniowe Punkt informacyjny	Mikro i Mali przedsiębiorcy z obszaru LGD	Ogłoszenia o naborze na stronie internetowej LGD		2	Zainteresowanie pozyskaniem środków na rozwój działalności gospodarczej.	1500,00
				Ogłoszenia o naborze na stronach internetowych j.s.t, oraz ogłoszenia na portalach lokalnych i społecznościowych	Liczba opublikowanych artykułów	10	Rozwój przedsiębiorstw	
				Ogłoszenia w prasie lokalnej		4	Utworzenie nowych miejsc pracy	
				Spotkania informacyjno-konsultacyjne	Liczba zorganizowanych spotkań	6	Podniesienie kwalifikacji zawodowych	
				Szkolenia	Ilość przeprowadzonych szkoleń	2		
				Doradztwo udzielone przez pracownika biura LGD	Liczba udzielonego doradztwa	25		

				Informacje na tablicach ogłoszeń	Liczba zamieszczonych ogłoszeń	6	Wsparcie innowacyjnych technologii		
				Broszury	Ilość wydanych broszur	80	Rozwój branży turystycznej.		
I połowa 2017 – I połowa 2019	Informowanie o naborze na zakres związany z „Infrastrukturą”, realizowany w ramach celu 3 LSR	Działania medialne Punkt informacyjny	Jednostki samorządu terytorialnego Instytucje kultury, sportu i rekreacji Organizacja pozarządowe, parafie i związki wyznaniowe z obszaru LGD	Ogłoszenie na stronie internetowej LGD oraz jednostek samorządu terytorialnego	Liczba opublikowanych artykułów	14	Rozwój infrastruktury społecznej	0,00	
				Informacje na tablicach urzędowych	Ilość zamieszczonych informacji	6	Duża ilość zabytków, które zostały poddane konserwacji i rekonstrukcji		
				Doradztwo udzielone przez pracownika biura LGD	Liczba udzielonego doradztwa	25			
				Broszury	Ilość wydanych broszur	20			
II połowa 2016 – I połowa 2018	Informowanie o naborze na Granty realizowane w ramach celu 2 i 3 oraz przeprowadzenie szkoleń, konsultacji i doradztwa w ramach celu 4 LSR	Akcje promocyjno-informacyjne nt. Grantów Kampania medialna i internetowa Działania szkoleniowe Punkt informacyjny	Osoby prawne i fizyczne z obszaru LGD: m.in. organizacje społeczne, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, parafie	Ogłoszenie na stronie internetowej LGD oraz jednostek samorządu terytorialnego	Liczba opublikowanych artykułów	21	Wzmocnienie tożsamości mieszkańców z obszarem poprzez umożliwienie realizacji lokalnych inicjatyw	1500,00	
				Ogłoszenia w prasie lokalnej		4			
				Doradztwo udzielone przez pracownika biura LGD	Liczba udzielonego doradztwa	30			
				Spotkania informacyjno-konsultacyjne	Liczba zorganizowanych spotkań	6			
				Szkolenia	Ilość przeprowadzonych szkoleń	4			Aktywizacja i animacja społeczności lokalnej
				Informacje na tablicach ogłoszeń	Ilość zamieszczonych informacji	6			
				Broszury	Ilość wydanych broszur	50			
				Lata 2016-2022	Monitorowanie jakości stosowanych metod	Kampania medialna			Organizacje społeczne, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje

	komunikacyjnych	Punkt informacyjny	pozarządowe, instytucje kultury, przedsiębiorcy, osoby fizyczne zamierzające podjąć działalność gospodarczą, mieszkańcy obszaru LGD „Kraina Nafty“, grupy defaworyzowane	Wiadomości przesłane pocztą elektroniczną	Liczba przekazanych wiadomości	100	komunikacyjnych do odpowiednich grup docelowych	
				Badania ankietowe	Liczba otrzymanych ankiet	100		
Lata 2016-2022	Uzyskanie informacji zwrotnej na temat oceny jakości doradztwa świadczonego przez LGD i organizowanych szkoleń	Kampania medialna Punkt informacyjny	Mieszkańcy obszaru LGD, uczestnicy szkoleń, osoby korzystające z doradztwa LGD, w tym grupy defaworyzowane .	Artykuły na stronie internetowej LGD	Liczba opublikowanych artykułów	3	Poprawa samoorganizacji i zarządzania LGD	0,00
				Wiadomości przesłane pocztą elektroniczną	Liczba przekazanych wiadomości	100		
				Badania ankietowe	Liczba otrzymanych ankiet	150		
Razem Budżet na działania komunikacyjne								110 000,00